

Čas přípravy
5 minut

Čas realizace
6 x 1 hodina

Prostor
les, louka, klubovna

Roční období
jaro–podzim

Počet účastníků
libovolný

Věková kategorie
12–14 let

UZLY A PRÁCE S LANEM

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: k řešení problémů, sociální a personální, pracovní.

Konkrétní cíl: Procvičení jednotlivých uzlů, nácvik jejich praktického využití; logické myšlení, spolupráce.

Motivace: Vázání uzlů to není jen zavázání tkaniček. Naopak! Pomocí toho správného lana a uzle si můžete třeba při slézání hor zachránit život. Takové uzly to je moc šikovná věc. Schválně zkuste, kolik kdo znáte uzlů a k čemu se hodí...

Potřeby: Provazy, horolezecké lano (30 m), papíry, tužky.

K tomuto metodickému listu existuje pracovní list P11A.

Provedení: Kromě klasických závodů v uzlování, kdy se jednotlivé druhy vážou na čas, poslepu nebo ve štafetě, můžeme zařadit i další aktivity.

Uzlování různých materiálů

Vázání uzlů se téměř vždy nacvičuje jen na provazu nebo laně. Zkuste však vázat uzly na netradičních „provazech“ – například na šátku, oblečení apod.

Který uzel následuje?

Z obrázků (nebo přímo navázaných uzlů) vytvoříme jistý algoritmus a děti doplňují uzel, který má následovat. Například v řadě uzlů zkracovačka – zkracovačka – ambulantní uzel – zkracovačka – zkracovačka – škotová spojka – zkracovačka – zkracovačka musí následovat ambulantní uzel. Takových algoritmů lze vymyslet nepřeberné množství různých obtížností.

Vázání uzlů ve dvojicích

Děti rozdělíme do dvojic, každá dostane provaz. Každý z dvojice dá jednu ruku za záda a jejich úkolem je uvázat daný uzel společně. Při vázání spolu však hráči nesmějí mluvit. Hodnotí se čas i přesnost.

Živé lano

Všichni členové oddílu se chytanou horolezeckého lana a nesmí se ho pustit. Úkolem oddílu je následně na laně uvázat různé druhy uzlů. Hráči tak musí přelézat a podlézat lano a najednou zjistí, že to, co na provázku uvážou snadno a téměř bez přemýšlení, vyžaduje při vázání v nadživotní velikosti spolupráci celého oddílu a také pečlivou organizaci.

Živá přebíraná

Každý jistě zná provázkovou přebíranou, kdy jde o to přebírat od druhého provázky tak, aby vznikaly různé obrazce. Velmi zajímavá je taková přebíraná v nadživotní velikosti. Hraje se s horolezeckým lanem a prsty představují jednotliví hráči. Taková hra je velmi náročná na organizaci, spolupráci a je místy náročná i fyzicky.

Kdo napne lano?

Mezi dva stromy (ve výšce minimálně dva metry) uvážeme horolezecké lano (nebo provaz), který je ale prověšený. Úkolem jednotlivých oddílů je toto lano (provaz) napnout, aniž by rozvázali uzel u některého ze stromů. Děti tak musí vyřešit nejen otázku, který uzel lze použít, ale i jak ho uvázat, když na lano nedosáhnou ze země.

Poznáš uzly?

Na vymezeném prostoru připevníme na deset stromů provaz s uvázaným uzlem a k němu přidáme cedulku s číslem a prostorem pro podpisy. Každý hráč následně dostane papír a tužku a jeho úkolem bude co nejrychleji najít všechna stanoviště, poznat uzly a zapsat si je do svého papíru (např. 1 – zkracovačka, 2 – lodní smyčka apod.). Zároveň se u každého uzlu musí pro kontrolu podepsat na papír. Následně se hodnotí nejen správné odpovědi, ale u shodných výsledků i dosažený čas.

Poznáš uzly?

Na vymezeném prostoru připevníme na deset stromů provaz s uvázaným uzlem a k němu přidáme cedulku s číslem

a prostorem pro podpisy. Každý hráč následně dostane papír a tužku a jeho úkolem bude co nejrychleji najít všechna stanoviště, poznat uzly a zapsat si je do svého papíru (např. 1 – zkracovačka, 2 – lodní smyčka apod.). Zároveň se u každého uzlu musí pro kontrolu podepsat na papír. Následně se hodnotí nejen správné odpovědi, ale u shodných výsledků i dosažený čas.

Rozvazování uzlů

Každé dítě dostane provázky s 15 různými uzly a jeho úkolem je co nejrychleji je rozvázat.

Varianta: Můžeme přidat úkol navázat patnáct uzlů co nejrychleji. Hodnotí se nejen rychlost, ale především různorodost navázaných uzlů.

Štafeta

Na provaz navážeme tolik uzlů, kolik je dětí v družstvu. Provaz umístíme cca 100 metrů od místa, kde stojí děti. Úkolem družstev je co nejrychleji rozvázat uzly na provaze, rozvázat vždy smí jen jediný uzel. Pokud se to některému dítěti nepovede do minuty, vrací se zpět a vyběhne další – první hráč tak poběží dvakrát.

Na tuto činnost lze navázat v soutěži Pionýrská stezka.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání, Přátelství, Paměť a Pomoc.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Aktivita umožňuje začlenění dětí do kolektivu a nevytváří bariéry pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Vedoucí musí dbát na individuální přístup k těmto dětem a respektovat obecná doporučení v úvodní části metodiky.

Moje poznámky: